

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 27/08-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. januára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. I. N., B., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátkou JUDr. I. L., N., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 21 Tp 189/07-6 zo 14. novembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. I. N. o d m i e t a pre nedostatok svojej právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. januára 2008 doručená sťažnosť Ing. I. N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) č. k. 21 Tp 189/07-6 zo 14. novembra 2007 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že „... 5. 6. 2006 vydal Okresný súd Nitra pod sp. zn. 5 Tp 251/06 na moju osobu Zatykáci rozkaz z dôvodu, že mi bolo vznesené obvinenie pre trestný čin nevyplatenia miezd a odstupného (...), trestný čin neodvedenia dane a poistného (...), trestný čin podvodu (...), trestný čin sprenevery (...), trestný čin podvodu (...). Dňa 22. 05. 2007 rozhodol Generálny prokurátor Slobodného štátu S., že vyhovuje vydaniu mojej osoby za účelom trestného stíhania a k výkonu trestu za trestné činy uvedené v Európskom zatykači (...), s výnimkou trestného činu „nevyplatenia mzdy a odstupného“. Dňa 01. 06. 2007 rozhodol sudca (...) Okresného súdu Nitra Uznesením 21 Tp 94/2007 tak, že ma berie do väzby, okrem iného aj pre trestný čin nevyplatenia a odstupného Proti tomuto rozhodnutiu som si podal sťažnosť, ktorej však Krajský súd Nitra nevyhoviel. Uznesením 21 Tp 189/07-6 zo dňa 14. 11. 2007 rozhodol Okresný súd Nitra tak, že sa lehota mojej väzby predlžuje do 01. 06. 2008. Okrem iného sa v tomto uznesení opätovne ako jeden z dôvodov uvádza trestné stíhanie pre trestný čin nevyplatenia miezd a odstupného. (...) Proti tomuto uzneseniu som si podal v zákonnej lehote sťažnosť, v ktorej som poukazoval na nezákonnosť rozhodnutia. Krajský súd Nitra Uznesením 4 Tpo/46/2007 zo dňa 28. 11. 2007 moju sťažnosť zamietol. Uznesenie 21 Tp 189/07-6 zo dňa 14. 11. 2007(...) nadobudlo právoplatnosť dňa 28. 11. 2007. Týmto rozhodnutím ako aj postupom Okresného súdu v konaní č. 21 Tp 189/07 bolo porušené moje základné právo čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...“.

Ďalej sťažovateľ podrobnejšie uviedol, v čom boli porušené jeho základné práva a na základe uvedených skutočností navrhol, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo Ing. I. N. podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Okresného súdu Nitra 21 Tp 189/07-6 zo dňa 14. 11. 2007 a postupom Okresného súdu v konaní č. 21 Tp 189/07 bolo porušené.

2. Uznesenie Okresného súdu Nitra 21 Tp 189/07-6 zo dňa 14. 11. 2007 sa zrušuje.

3. Ing. I. N. sa priznáva finančné zadosťučinenie 50.000,- Sk (slovom päťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Nitra povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti

tohto nálezu.

5. Ing. I. N. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia(...).“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17. ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

Predmetom sťažnosti - ako to vyplýva z jej petitu - je tvrdenie sťažovateľa, že uznesením okresného súdu č. k. 21 Tp 189/07-6 zo 14. novembra 2007 došlo k porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.

1. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha právomoc ústavnému súdu zaoberať sa porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (*mutatis mutandis* I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd občana je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ, ktorý je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený advokátkou - ako to vyplýva z petitu uvedenej sťažnosti - ústavnou sťažnosťou napadol iba uznesenie okresného súdu č. k. 21 Tp 189/07-6 zo 14. novembra 2007, ktorým na návrh prokurátora bola predĺžená jeho väzba do 1. júna 2008. Ústavný súd poznamenáva, že proti namietanému porušeniu základných práv a slobôd napadnutým postupom a rozhodnutím okresného súdu sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany využitím jemu dostupných a aj účinných prostriedkov nápravy pred nadriadeným súdom (mutatis mutandis I. ÚS 104/02), ktoré sťažovateľ aj využil, a preto skutočnosť, na ktorú vo svojej sťažnosti sťažovateľ poukázal, sa týka rozhodnutia nadriadeného súdu, t. j. rozhodnutia Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Tpo 46/2007 z 28. novembra 2007, a nie napadnutého postupu a uznesenia okresného súdu. Právomoc krajského súdu preskúmať napadnutý postup a uznesenie okresného súdu z hľadiska sťažovateľom namietaného postupu a rozhodnutia okresného súdu vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k okresnému súdu v tejto veci. Vzhľadom na právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (odhliadnuc od ostatných okolností prípadu) by do úvahy prichádzalo len preskúmanie uvedeného uznesenia krajského súdu, nie však preskúmanie postupu a napadnutého uznesenia okresného súdu, ako sa toho domáhal sťažovateľ (mutatis mutandis III. ÚS 211/03, II. ÚS 223/02). Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd teda nemá právomoc preskúmať napadnuté uznesenie okresného súdu, pretože jeho postup a rozhodnutie v danom prípade preskúmal krajský súd a rozhodol o ňom uznesením sp. zn. 4 Tpo 46/2007 z 28. novembra 2007, ktoré však v petite ústavnému súdu doručenej sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný, nie je ani len spomenuté (preskúmanie tohto uznesenia krajského súdu sťažovateľ nežiada ani v samotnom texte sťažnosti, pozn.).

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2008

